СИЙЛЕ ХИЙЛА СОВЕТСКИ КХАЛНАЬХА!

☆ ☆

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ПРОМЫШЛЕННОСТА, ЮРТА БОАХАМА, КУЛЬТУРА ХЬАЛХА ЛАТТАЧА КХАЛНАХА РСФСР
ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума

УКАЗ

Къахьегама толамаш дахарах РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла:

Балоева Мусоста Іайшета — Малгобекски районерча «Ингушский» совхоза зеньеводіна.

Баматалиева Вахиба Айзаната — Урус-Мартана районо Пойтарча библиотека заведующена.

Бораховна Эдбазыкъ Лемкайна — Наьсарен районо «Назрановский» совхоза дояркана.

Болотина Софья Григорьевнайна — № 1 йолча Нохч-Пілгіай педагогически училища хьехархочо.

Дениева Висита Маркина — Грозненски локомотивни депо машиниста помощникна.

Дудаева Махьмада Розийна — № 1 йолча Малгіабика городской больница доярка.

Дудхажиева Саманта — Гудермессийн районо «Кавказ» ялача колхоза зеньеводіна.

Исаева Марцалан Асета — Ханшаа Нурадилова цІерах долча Нохч-Пілгіай паччахьалкхен драматически театра артистка.

Исраилова Исайлана — Шелковской районо Кирова цІерахча колхоза доярка.

Кетинова Юсапа Іайшета — Наьсарен районо Яндарерча библиотека заведующена.

Майгурова Зоя Тимофеевнайна — Грозненсин ТЭЦ цеха начальника.

Музыкаева Хьалипата — Советски районо Ленина цІерахча колхоза зеньеводіна.

Пущина Мария Стефановнайна — город Малгіабика № 1 йолча берий библиотека заведующена.

Савтозарова Ольга Ивановнайна — Грозненски мехдаьлта Іилма-тохкама института лабораторе кулгалдохочо.

Соковнина Ольга Константиновнайна — Грозненски мехдаьлта чаккдоахача завода установка начальника.

Тамуева ПаьлІамата—«Чечингушводстрой» ялача гІишлоний управлене штукатурий бригадира.

Тамазина Мария Георгиевнайна — Шелковской, районо Гребенски фельдшерско-акушерски пункта заведующена.

Тарамбаева Забура — «Грозпромстрой» ялача треста каменщицана.

Термова Александра Алексеевнайна — къахьегамной депутатий Шелковской районни Совета исполкома халкъа образоване отдела заведующена.

Тимурзиева Атабе Лидийна—город Грознерча къаьст-къастача наьха барахьаш тегача фабрика № 8 йолча атедаре бригадира.

Умаева Алдама Хьалимата — Ножай-Юрта районо Яхкой-Мохкски барчІ шера хенара школа хьехархочо.

Умханова Бакаша Хадена — Грозненски районо № 3 йолча сомийбаьца дІайрий совхоза зеньеводіна.

Успанова Мархийна — Ведана районо Карл Маркса цІерахча колхоза зеньеводіна.

Юсупова Юсупа Хьаьайна — город Грозненерча № 2 йолча бераш деча цІен акушеркана.

РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума Председатель
Н. ИГНАТОВ.
Секретара меттеІ РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума член
В. ДЕМЧЕНКО.

г. Москва, 1965 шера 11 октябрь.

Юрта боахама къахьегамхой ЛОАРХІАМЕ ДЕНОШ

Коммунистически партеІ Центральн Комитета сентябрьски Пленума решенен дар тІаьра кхаьдІаьсен цІьхьатарга тІаийцай республика промышленносто бозлоцург юрта боахама къахьегамхоьшна. Царна хов ваІ халкъа боахам промышленносто деГІалорна цІьхьана колхозийн совхозийн боахам кхы а тоазургхилар, юртбоахама продукташ дукхагІа йоахарг хилар.

ХІанз ди тІехьа шерагІа яржаш латт шерте ХХІІІ-ча съезда хьалхара социалистически яхь. ХІара ди жерда кхаьхьегама толамаш доахаш белгалду Нохч-ПілгІайчен юртбоахамашкхьегамхоша а. Семілетка тІехьаьра шу ХІа-оттама хьалашка диллаче чІоагІа хала хиннадале а беркате хиннад республика кхаш леладенарша. Республика колхозашен совхозашен толаме кхоачашъьЛ Дахкенна ялат ДІаллара план. Планах 115 вза тонн ялат доХка дезаш хиннача 117 вза тонн деккад, цу дахьле зГара лоарХІамеГІа йола хлачаш культура — хІа 79 вза тонн, е планал 20 вза тонн дукхагІа а доХкаш.

Паччахьалкхенга ялат доХкара дахьле кхаьстІа дика кхаьхьийтал Надтеречни районо кхаш лелдерашна, механизаторашна. Планах 16500 тонн ялат ДІаьдла дезача 18146 тонн ялат ДІаденнад нар. Из йоккха хотало яккха вІашТіелъ. Дахьнад дерриге болхаш агротехнически дикача ханашка чаккдахарх, кхаьнка хий диларах, ханаьча хьалашка хьежжа творчески кхаьхьегарх.

Ялаташ дахара а деккара а дахьле дика аьттув бальнаб Грозненски, Сунженски, Урус-Мартана, Малгіабика районий колхозийн совхозийн а.

Нохч-ПілгІай республика юртбоахама къахьегамхоша иштта кхоачашъьЛ паччахьалкхенга комсаш, сом, бахчай культураш йоахара шера план а.

Масесих шу дар республика хьайбан лелдерашна паччахьалкхен планаш кхоачаш ца ю. Коммунистически партеІ Центральн Комитета мартовски Пленума решенен вахаре кхоачашъьЛ тІаГІаргга сийлен хьажжІаш кхоачашкхьегамхой оарнагІбаха беза парте райкомаша, юртбоахама районни производственни управленей кулгалхоша, боахамий специалисташа, партийни органийн заседаш.

Уж балхан тІеІалорг дІадехкача тайпара йоаькхо ешн лелдарг хІанз чІоагІа лоарХІаме да автотранспортах, юртбоахама техникех бинзд пайда эцар, наьха къахьегам кхетамга вІашТіелъбехьаьжар. Цу хІамаш къаьстта терко е еза Наьсарен районо кулгалхоша.

Уж балхан дора аьнна цІьхьаьна дича диллалІайта а тІехьаьтта а йиш йоанган да гурахьа дун ялаташ дІадьлъ, зябь сохьаш. ПхийттлагІа октябрь ТІаьхьа-кхоачаш 13148 вза гектара тІаьра хьажжІаш чурнаьзна ер ваІ республика. Царех йиІ вза гаргга гектар чурца езаш да Наьсарен районо боахамаш, хІаьта 1,5 вза совгІа гектар Сунженски районо колхозаш.

Укх шера текара сеВла дика хьувржаьлЛ вайшна. Бакъда, уж талха на талхийтач хьалхар а шекара заводе дІаьхьар а чІоагІа меда лелдаду. Ерригача ДІайийнача сеВлах 64 процент мара хьаьвхьаниг уж.

ХІанз юха а дика ха эттача ха уж культураш сихагІа а ца йойташ а чуийца ялара юртбоахама къахьегамхой оарнагІбаха беза парте райкомаша, юртбоахама районни производственни управленей кулгалхоша, боахамий специалисташа, партийни органийн заседаш.

Уж балхан ГІулакх дІадехкача тайпара йоаькхо ешн лелдарг хІанз чІоагІа лоарХІаме да автотранспортах, юртбоахама техникех бинзд пайда эцар, наьха къахьегам кхетамга вІашТіелъбехьаьжар. Цу хІамаш къаьстта терко е еза Наьсарен районо кулгалхоша.

Уж балхан дора аьнна цІьхьаьна дича диллалІайта а тІехьаьтта а йиш йоанган да гурахьа дун ялаташ дІадьлъ, зябь сохьаш. ПхийттлагІа октябрь ТІаьхьа-кхоачаш 13148 вза гектара тІаьра хьажжІаш чурнаьзна ер ваІ республика. Царех йиІ вза гаргга гектар чурца езаш да Наьсарен районо боахамаш, хІаьта 1,5 вза совгІа гектар Сунженски районо колхозаш.

Укх шера текара сеВла дика хьувржаьлЛ вайшна. Бакъда, уж талха на талхийтач хьалхар а шекара заводе дІаьхьар а чІоагІа меда лелдаду. Ерригача ДІайийнача сеВлах 64 процент мара хьаьвхьаниг уж.

ХІанз юха а дика ха эттача ха уж культураш сихагІа а ца йойташ а чуийца ялара юртбоахама къахьегамхой оарнагІбаха беза парте райкомаша, юртбоахама районни производственни управленей кулгалхоша, боахамий специалисташа, партийни органийн заседаш.

Уж балхан ГІулакх дІадехкача тайпара йоаькхо ешн лелдарг хІанз чІоагІа лоарХІаме да автотранспортах, юртбоахама техникех бинзд пайда эцар, наьха къахьегам кхетамга вІашТіелъбехьаьжар. Цу хІамаш къаьстта терко е еза Наьсарен районо кулгалхоша.

Уж балхан дора аьнна цІьхьаьна дича диллалІайта а тІехьаьтта а йиш йоанган да гурахьа дун ялаташ дІадьлъ, зябь сохьаш. ПхийттлагІа октябрь ТІаьхьа-кхоачаш 13148 вза гектара тІаьра хьажжІаш чурнаьзна ер ваІ республика. Царех йиІ вза гаргга гектар чурца езаш да Наьсарен районо боахамаш, хІаьта 1,5 вза совгІа гектар Сунженски районо колхозаш.

Укх шера текара сеВла дика хьувржаьлЛ вайшна. Бакъда, уж талха на талхийтач хьалхар а шекара заводе дІаьхьар а чІоагІа меда лелдаду. Ерригача ДІайийнача сеВлах 64 процент мара хьаьвхьаниг уж.

ХІанз юха а дика ха эттача ха уж культураш сихагІа а ца йойташ а чуийца ялара юртбоахама

ДЕРРИГАЧА МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

«Свет»

СЕРДЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Министрий Советен орган.

Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

№ 126 (4139). ЕРА, 21 октябрь, 1965 шу. Мах 2 кап.

СИХАГІА ЧУЭЦА ЯЛАТАШ

Республика колхозийн совхозийн кхаька хІанз а чуэцан латт хьажжІаш шекара сеВлан. 15 октябрь хьаГІаьдчаьнкхьа 77 процент хьажжІаш чуийцай. Бакъда, хІанз а кхы а дукха йиСай кхаькхьа хьажжІаш. Шийла районо боахамаша — 1328 гектара тІаьра, Сунженски колхозийн — 1546 гектара тІаьра, Наьсарен районо 4 вза гаргга гектара тІаьра, хІаьта ерригача республике 13 вза гаргга гектара тІаьра чуэцана йиСай хьажжІаш.

Геттара эсала лел хьажжІаш чуэцара Бакхан Ведана, Ножай-Юрта , Советски районашка.

Дукха йиСай кхаька шекара сеВла а — 4 вза совгІа гектара тІа. Кхы а 30 процентан совгІа шекара сеВла чуэца езаш да Шийла районо боахамаш. Дукха йиСай из культура Ахкой-Мартана, Гудермеса, Наьсарен, Урус-Мартана районий кхаька.

Сухлбе беза хьажжІаш шекара сеВлан чуийца яккхара.

РЕСПУБЛИКА КОЛХОЗАШЕН СОВХОЗАШЕН 15 ОКТЯБРЬ ХЬАТІАКХОАЧАШ ХЬАЖЖІАШ ШЕКАРА СЕВКЛАН ЧУЭЦАРАХ ЮЛА СВОДКА

(Кхы а чуэца йиСай [гектараш])

	Хьажжіаш	Шекара сеВла
Ахкой-Мартана	210	654
Ведана	1128	—
Грозненски	236	232
Гудермеса	69	350
Малгіабика	713	203
Надтеречни	6	—
Наьсарен	3914	776
Наурски	389	—
Ножай-Юрта	1450	25
Советски	807	578
Сунженски	1546	—
Урус-Мартана	224	578
Шийла	1328	1294
Шелковской	142	—
«Грозненск хлача объединени» совхозаша	62	—
Консервни промышленносто объединене совхозаша «Скотоотворм» ялача	29	—
треста боахамаша	546	—
Республикански юртбоахама опытни станцеша	349	161
Ерригача республике	13148	3782

КПСС XXIII съезда сийна

ХЬАТІАДОАГІАЧА ШЕРА ЧОТАХ

Новогрозненски мехдаьлта чаккдоаккхача завода цехашта, установкашта, смешашта юкъе шерра социалистически яхь йоаржаьлЛ семилетка тІехьаьрчаьнна шера план хьалха кхоачашъьЛаьра.

ВорхІ шера план 13 октябре кхоачашъьЛ Гасанов Заид Юсупович керте латтача коммунистически къахьегама сийлен цІи лелаеча № 43-а йоаькхо шерра социалистически яхь йоаржаьлЛ семилетка хьалха кхоачашъьЛ. Цу яхье даим хьалха латташ хьайдаьЛа нов. Цуоох керте латта Аргунски карьера коллектив. Дика ноКха йоагІа из Октября дезача цІейна. Хьалхечь кхоачашъьЛ ГІишлоний та зиа материалаш арахецара итт беЛта план.

Карьерера арахеца продукци ваЛ республикерча гІишлой органа да шортта сийна бацьеш йолча дьгІенех а иштта дІаийнйнча бацьеш а кхетамца пайда ййца ЛиЛар. ВІаЛйка ГІишлой органийн сайрийнен довжаьрш тел церна.

П. КУНИЕВ.

ДИКА КОТАЛО

Сийлахь-боккхача Октября къахьегама дикача совгІатаца накъа йода Наурски района «Советская Россия» ялача совхоза шурий-товарни ферма. КхоачашъьЛ шура йоккхера итт БеТТа план. Яьржача социалистически яхь хьалха латт дикагІбола доаркаш Бойко Раиса, Праводторова Любовь, 2400—2450 килограмм шура ьЛкхаЛ цар хІанзле а шорш кхоабача хІара Іеттагара. Из хьокхен 2800—2900 килограммага дІаькхачйта безам ба доаркра. Кхоачашудлардолеш да из дежкар, хІанз ьЛча, дечна 10 килограмм совгІа шура йоаккх цар хІара Іеттагара.

ХІанз йоаккхаш йола шура кхы лох ца ялийта йиш я ферма коллектива, хІанз ьЛча, ворх БаРа ша ЛелеЛ дика да ферма. Шортта ІалашдаЛа ЛаЛа доаркаш, ЯІоЛъьЛ доаран чудовжеду помещенеш.

Бакъда, «Советская Россия» ялача совхоза шурий-товарни фермане къахьегама дика котало яккха йиш хилийтаче бальнех керттердар шера культура. ХІанзле 94 гектара тІаьра чуийца бальнаб уж сеВла. ХІара гектара тІаьра 260 центнер шекара сеВла чуэцаргъа аьнна декхар тІаийнадар звенос, хІаьта цар чуэц 265 центнер.

Сурта тІа: звеньевой Алисултанов Увайс.

И. ПЛИЕВА сурт.

Хьалха латташ

*Грозненски рудой йоацача управлене карьерий коллективашта юкъе шерра социалистически яхь йоаржаьлЛ ешн ЛаЛа ЛаЛа ЛаЛа

ХЬИНАРЕ КОММУНИЗМ ХЬАЛЪЕРАШ

АГРОНОМ

Балхах ка йоалаш ва... Иштта оал шийна безача балха творчески белам тІабодаш голам бохача сагах. Цу тайпарна сагО, болх духьаал дийна дардийца хІама лаьрхІа ца Іеш, ший ваьхарера доахрхІамера гІулакх а лерхІ. Ший балхана мел дувзаденнар деза доарХІ ца.

Иштта ныьхьегаш я Наурски района «Наурский» винсовхоза йоккхаГІа йола агроном Анна Ивановна Пензурова.

Анна Ивановнайна «РСФСР заслуженни агроном» аьнна сийлен цІи яларах болча хоамах бокхха нхаъ хилар юртарча нахах. Кхы а духхаГІа толамаш дагахь ловш дуккха ловщаш дьхьаг цуна.

— Кертердар — нах ба, — йоах Анна Ивановнас. — Цар балхах дог лазаш ныьхьегараш тийша ца дерриг а ца. Іш ехоьеш дийна ныьхьегаш ва тха масавола болхлО. ХІаьта из сийлен цІи ерригача коллективо дьхьхкхаГІ.

1955 шера март беттА «Наурский» винсовхозе йоккхаГІа йола агроном-виноградарь йолаш балхача енача хина а практически балха йоккха оцьат йолаш яр мОл. Пензурова.

1954 шера гурахьа иохьванца дІайийна 229 гектар комсаш яр совхозе. Нов. Пензурова уххаза йле оцьат йолаш цаГІ комсаш ихер вацар, болх иохьвийна денз дІаболадбе безаш бар.

Юрта боахама доахрхІамера культура я комсаш, цунна гІулакх деча дуккха нах тІабахийтарал совгІа, из ныьхьегаш тоаьвал йолаш а хила веза. Комсаш ихеева оцьат йоа кадраш хьоьжарца дІаболадбир Анна Ивановнас ший болх.

КІаьд ца луш комсаш ихерхьа шийна ховр дІадовийтар цо совхоза болхлоцца. Оасаро хІаьна ютарйІоацаш, хийца йІовхал а сердала а тІаьйохачарйІоацаш, парГІаГІта комсиГ ца тІаьнаш хьалхурйІоацаш плантацешка дуккха операцеш е еза — комсиГ га хьалъехкаш, яІа, ишшта кхы а.

КомсаШца ишшта гІулакх де деза хьехаш практически занятеш йир Анна Ивановнас хІара болхлочуца. Шийгара хьокхам а телаш балха дикагІа йола меходанц дІайовзийтар цо цунна. Даим кадрашта хьехаро, цахадаш цар балха тІаьхьоьмаш лоатТабаро торо хилийтар комсиГ плантацеш дицача хьала тІе хилийта. Дуккха найна бола кулЬтура хІамера декхар да. КомсаШта гІулаьх дечча техникех бисза пайда эцаро ныьхьегама оьсарца ланхийр. Совхоза плантацешка ораьльар мутІаршта юкъе обработка ю а хьокхий доГІа а машинаш. Пензуровас юкъйола.лайийр ахаьнаьх ницччалца марра комсий гаьнаш дІа ца кьувла керда метод.

Мишта ешса дегІайоаГІа нерда виносовох хар а саьхьердане да. Боахам дегІаболлабара 1955-чен 1957-чен шераша 600 эзар сом дІадахийтадар. ХІаьта комсаш лата йолаелча шин шера дена царга дІа мел дахар юхаметтаоттад.

«Наурский» совхоза комсаш ихеерийй дегаш ГІоздоах уьку шеьра хьинйьчча комсаша. ХІара гектарга тІара юкъера лаьрхІача 80 центнер комсаш йоах цар. Дечча шераша саьна хьалха латт Елена Ивановна Ладейко, Валентина Петровна Калистовай, кхьйарий а бригадаш. Анна Ивановнай а даньа доалл цу толамех — дІаьхача шера комсаш хьеера агротехникех лаьца занятеш йьй цо царца.

Пензурова хьинар долашш тура хиларх тарра ше ккееш дІадахар массехаза дуккхаГІа юхаметтаоттад цо.

Анна Ивановна Пензурова дага а лаьца дІадоладарца 1955-чен 1957-чен шераша кхы а дуккха комсаш кердача лаьтта дІайийра совхозе. ХІара шера 550—600 гектарга тІа дІаьоьра уьк. Уьхьаа Анна Ивановнас даьхьа доалцца дуккха комсаш дІаеГІар.

Анна Ивановнас дага а лаьца дІадоладарех совхозе эггара хьалха хьайийлар лаьттан состав таХхара йола агрохимическен лаборатори. Дуккха тернам тІабохийт Пензуровас хьаьпна малаГІа минеральн удобреншо товса мегаршта хара а. Лаьараштен са доахьаьна хІиманштен дуьхьала кьобсам лоаттабара йолчаьна дІохиммикатий растворашта ишша ионцентраци яра а.

ЛоарХІамера тернам тІабохийт Пензуровас комсаш дІае керда кьоастедьаьча лаьттаьшта экспериментеш яра, дина хьуькъам дуррбола керда сорташ дІаера, керда агротехникаш ешаьнна ца ера. Ночч-ГІаГІаЙийера дуккха мастерашт - комсаш ккеераш уьчхеза цунгара опыт Іомаг.

Балха шеерна механизацийр — из Анна Ивановнас шийна хьалхашка оттадаь эггара лоарХІамера.

СОВГІАТАШЦА ДАЬКЪАЛА ДУВЦ ОАХА ШО

МехиДьаштан мехиДьаьта химиччесни промышленность дегІаболадеча лаьхха производственни хьокхамаш дахарах Ночч-ГІаГІаЙ АССР Лаьхсхьарча Совета президиумо **Ночч-ГІаГІаЙ АССР-а мехиДьаштан мехиДьаьта химиччески промышленноста заслуженни деятель яха сийлаьха цІи еннай:**

Десятова Нина Дмитриевнайна — Грозненсин нефтемаслозавода заводской лабораторе начальникца.

Руденко Маргарита Васильевнайна — Новогрозненсин мехиДьаьта чаьхьхьаьчча завода № 1 йолча цеха йоккхаГІа йолча инженерца.

* * *

ГІишшош хьалъаьра даьнъе дина гІулаьх дарахи лаьхха производственни хьокхамаш дахарах **Ночч-ГІаГІаЙ АССР-а заслуженни ГІишшошкер яха сийлаьха цІи еннай:**

Басамыгина Елена Никоноровнайна — «ЧеченгидростроЙ» яхача управлене № 3 йолча ГІишшоЙ-монтажни управлене бетонщица:

Гулидова Раиса Ивановнайна — № 7 йолча специализированни треста монтажни управлене электросварщица;

Кузьмина Анна Ивановнайна — «ГрозпромстроЙ» яхача треста № 8 йолча ГІишшоЙ-монтажни управлене штукатура;

Мартынова Мария Ивановнайна — Ночч-ГІаГІаЙ АССР-а коммунальни боахама министерства ремстройуправлене штукатура-маляра;

Ханакаева Жожвара — «ЧеченгидростроЙ» яхача треста № 2 йолча ГІишшоЙ-монтажни управлене штукатура;

Филатова Мария Никифоровнайна — «ГрозхимнефтестроЙ» яхача треста № 7 йолча ГІишшоЙ-монтажни управлене электросварщица.

* * *

Юрта боахам дегІаболалабеча дина ГІулаьхаш карагІдувларах совхоза общественни хьаьрг хьинарг даьхьа лацарах **Ночч-ГІаГІаЙ АССР-а заслуженни агроном яха сийлаьха цІи еннай:**

Юрко Галина Кондратьевнайна — Грозненсин района № 1 йолча шурий совхоза агронома.

* * *

Юрта боахам дегІаболалабеча дина ГІулаьхаш карагІдувларах **Ночч-ГІаГІаЙ АССР-а заслуженни воотехникан яха сийлаьха цІи еннай:**

ЛиХачева Валентина Ильиничнайна — Шелковсной района «Коммунизмаг бола никъ» яхача колхоза зоотехника;

Чередник Александра Яковлевнайна — Гудермеса районо «ДружбА» яхача совхоза зоотехника-селекционера.

* * *

Юкъарча хьайбай боахам дегІаболалабеча дина ГІулаьхаш карагІдувларах **Ночч-ГІаГІаЙ АССР-а Заслуженни ветеринарин лор яха сийлаьха цІи еннай:**

Зайцева Раиса Петровнайна — Урус-Мартана ветеринарин станце ветеринарин лора-эпизоотолога;

Пантюхина Евдокия Федоровнайна — Наурски районни ветеринарин бактерологически лабораторе заведующица.

* * *

Іилма дегІаболадеча дика ГІулаьхаш карагІдувларахи общественни ГІулаьхашка хьинарг даьхьа лацарах **Ночч-ГІаГІаЙ АССР-а Іилма заслуженни деятель яха сийлаьха цІи еннай:**

Вольпова Евгения Григорьевнайна — техничесни Іилмий кандидата, Грозненсин Іилма-тохкама института — йоккхаГІа йолча Іилман болхлочоа;

Смирнова Мария Николаевнайна — Грозненсин мехиДьаьта института юкъарча геологе кафедра доцента, геолого-минералогичесни Іилмий кандидата;

Ростовцева Ирина Васильевнайна — доцента, Грозненски мехиДьаьта института кафедра заведующе денкарашт ихоачашлечоа, химичесни Іилмий кандидата.

* * *

Хьалха образоване даьхьа дина ГІулаьхаш карагІдувларах **Ночч-ГІаГІаЙ АССР-а школа заслуженни хьехархо яха сийлаьха цІи еннай:**

Алханова Агнесия Федоровнайна — № 8 йолча Шалински юкъерчоа школа хьехархочоа;

Ибаева Махьмада Аймановна — Советсин района А. Шериповски юкъерча школа дешарА ГІулаьхаш заведующица;

Калачева Нина Федоровнайна — Шелковской района Сары-Суйски барХІ шерарча школа хьехархочоа;

Комарова Антонина Дмитриевнайна — хьехархой говзал лаьхьийоккхаьчча Ночч-ГІаГІаЙ института дешарА ГІулаьхаш заведующица;

Коцкая Варвара Ильиничнайна — город Грозне № 4 йолча барХІ шерарча школа юхьхьанцарча классай хьехархочоа;

Масловская Елена Ильиничнайна — город Грозне № 1 йолча школа-интернета юхьхьанцарча классай хьехархочоа;

Никашина Зинаида Николаевнайна — город Грозне № 2 йолча берий цІен директора;

Осокина Екатерина Петровнайна — город Грозне № 9 йолча юкъерча школа хьехархочоа;

Скородумова Прасковья Степановнайна — Ночч-ГІаГІаЙ просвещенее министра заместитела;

Столнова Анна Владимировнайна — Ножай-Юрта районо барХІ шера школа дешарА ГІулаьхаш заведующица;

Фирсова Фанна Романовнайна — город Грозне № 31 йолча школа дешарА ГІулаьхаш заведующица;

Цокиева Салмана Тазирата — Наьсарен районо Іаьлий-Юртарча барХІ шера школа дешарА ГІулаьхаш заведующица;

Цыбенко Таисия Петровнайна — Наурски района Калиновски юкъерча школа хьехархочоа;

Юрина Елена Робертовнайна — Червленсин школа-интернета дешарА ГІулаьхаш заведующица.

болх дика ВІаштІехьбанкха ховш хиларах ихьа барт бола кхьаьгатама дезал а хинна ДІаттай комсаш ихеерий коллективе. Даим нах дуьхьаГІа болча хьо из. МоллаГІа дечча деша хьаьхьаьча цунна дагабала боаГІа уьк. Дуккха кьамех нах ба совхоза кхьаьгаш — йоччийн эрсийн, ГІаГІаЙийн эрмалойн, гуржийн уьранищаьн. Царех моллаГІчуца кьамаьл деш Іимерза я из, хІаранг омал дина йовз.

Дунен хилъаьшта юкъера хьалаььха ди дезде оттадичаьх шоватхьеп итт шу дуьзаш Дьаьвен деза соогІат.—Ленина орден елар цуна. ХІинг. Ночч-ГІаГІаЙ АССР Лаьхсхьарча Совета депутат а йолаш совхоза партийни комитета член а йолаш болкха общественно - политичесни болх бен хьайоаГІа Іемаш Іаьнановна.

— Доккха нраз да хьа болх наха чІоаГІа пайдане болга гуш хилча, — йоах Анна Ивановна Пензуровас.

Из да а да ишшта.

В. ПАРАМОНОВ.

Сурта тІа: агроном А. И. Пензурова.

Хьехархочун гІулакхаш

Мишта хилар хьох хьехархо, аьнна шийта хьаттача. Аушева Хадижата хоргдарийл хьоГ лоьт Іаьнна. ХІара аьлча ши-шеГІа этта кьыча тайпара хила йиш йовшаш хІама дар из.

...Мтт класс аьнна аьнначе Хадижата ныьша яр Наьсарен - Вокзалерча юкъерча школе лоьрчо хьехархо классашта хьехаш йоле Р. Шамсудинова. Хоза, безаме дотуаГІан дар цу шиннена юкъе хиннарг. Хорошо, безаме дотуаГІан институте дешаьна ца а ца а ши дага йолчу ханд наьшс дешарв шу долалуш шийца шоьке йигар из. ХьалхарчА ерзе ыгІар Хадижат, из ешетаьлча шоллеГІча уроке а нохейсар, тІаьккха занятеш чаьхьаьлагаьца а ыгІар. Хадижата чІоаГІа хоза хийтар эІаннга берш, дийна мел ваьнна хІама малхаге санна, хьехархочуна тІаьхьуш хилар а, хІаьта ший дага ешоьхалца хьехархочо уж хестедер а. Хадижата дагадера эггара хьалха ше дешаьна дийнаьхь хьехархочо аьнна дешаш:

— Берш, из Іомидерга ше деша а, эІда а, ларІІа а...

Іаьнга чІоаГІо йир Хадижата хьехархо хила аьнна. Цкъарчоь хьехархой курсаш а аьх. 1961 шера денз Наьсарен - Вокзалерча юкъера школе хьаьлаьчча классех хьеха йоЛаелар Аушева Хадижат.

Хьехархочун гІулакхаш

— Сий болх діаболабаш берашта доаГІаче бесса хьеха ВІаштІехьдердийл - хьоГ са аьнна хеташ чІоаГІа ихеерр со,—аьхьа дуьн Хадижата. ЦІахьбанца хьаьхаьра ах шу чакхдолчча хайра сона аз ТхьаІса берашца а хьеха ваьнна. Іаьнга ВІаштІехьдоьцца.

Иштта тийшар шийх ьъона хьехархо. Цун тІаьхьаГІа шоьрта чийклора балха тІехьв цІьвьца халомаш, банъда церех йохьаш ицар Хадижат. Але дезаш да, боккхаГІа болча новкъостаьна Хадижата дикА гІо дьлга. Кьаьстча чІоаГІа берашца оаз цо школа заьчча В. И. Калашниковайнен ший болх дина бевзина хьехарчоьнен Е. М. Берман - Хаовейнен.

Берашта хьехаш цхьа шу дьалуна педагога говзаш тоьхьа дина кетташ Хадижата. Цу шера зеочче деша бода из Ночч - ГІаГІаЙ педагогически института историчко - филологически факультете. Дешаьна хІачуна тІехьаГІа кхы а хилаГІа эчаьнна: берашта хьеха а дезар, ший дешар лоладе а дезар. Цхьа хо хьечча цу хьоношца а діаІебаш йеГ.

ХІаьта шийх кертердар — берашта хьехилга — Хадижата цІахьа а ныьгдийлйеГІар. Цун класс а дар, ялча классашка санна, «хІаьн» берш. Массевер цхьатера дешарах дина хсеташ хилар лоьш чІоаГІа кхьаьхьаГІар Хадижата. ХІаьта цо хьийга хьо зевьа доолаяр: цун класс школе дикагІнарца юкъе эр. Хадижата чІоаГІа ранза бар школера боллгой а берий дай-новной а.

Иштта діадахар шераш. Дуьхьаьнца Хадижата хьийга берашца тІехьаГІчу классе да. Цхьабанца, цунна йоцлеш оттара цхьаьна алапаш шовшта доаьхйта хьехархо. Кест - кест боаГІе ун Хадижат йолча цхьаьца хІама хетта. Шийх ешаьнна дина доттаГІий сонна, массаза бесаьна хьатІаьц уж Хадижата.

Хадижат хІаьн а хьалца санна цхьоаГІа классе хьехаш а. Цаьрна юкъе а да «хІаьн» берш. Бахьда, хьалдарех а аттадарех а — массенех нах бе гІерташ діаХьу Хадижата ший болх.

Т. МУТАЛИЕВ.

ДОАГІАШ ДУ ЦУН СИЙ

МАССАНЕЦА Іымерза, ышшо чунна ныьхьастал да кийча а хьинаре ныьхьегараш хилгарах коллективе сий деш а дуьхьа ааш а я Шелковской района Кирова цІеравча колхоза доярка Кирова цІеравча колхоза доярка Ермалова Мария. Цунна йоллаш ГІогге дарІайийла самал я дамма дикача гІулакхашта хьалха а лаГІаш ший ныьхьестаьта хьехкам телаш хилар.

«Уьх шера январь беттА хьалхарча деношка социалистически декхарш тІеІца гулделар Кирова цІеравча колхоза доярках. Цхьаьна іаттагера шин заьр ипортированни соьгІа шура бовхкхаьрга аьнна дош дала ловш бола доярваш кІеІзиГа бер фермс. Шоаш денна дош ихоачашде йиш ца хилар кхерша бер ух. ХІара аьлча, ныьхьте іан заьналаьца во хилар фермс болх бара доярхашта эша хьалаш. Біьсти гергагІертаче хинна ихоачалора фермера доьхьарш, доахан меда дуьр. Соьдка а планан кІезиГаГІа Іолашдьадар уж, ныьхьста кІезиГа яр фермс йол. Цудухьа майрра ёистхулаш бацар доярхаш, церна дегаьнгара дІаІаьна шерашц, ихоачамбецарашц хилаьнах хІара іаГІ шовш ловш йола хьалонашц.

Цхьаьбакъде, гІулаьхаш цу бесса даьне а кІаІпа йоха дегаьнцар Исраилова Исайла. Хьан а ГІеттА хьамаьл дир цо:

— Сона хов шун дигардер фуьхьонех кхер шо. — Біарзаьлаьнца из доаьрашта. — Нийса деш, нагаьна санна мел эшар Іаьлаьдиеча ма йоаьккхаьнгрьгиц тхона шортта шуре, яхаш шоаьнв хеташ дер. СоьнагІа а ца дехкаш вай кхоДой доахан Іаьнгара дата тоьаргдо фермера доьхьарш. Цун соьгІа колхоза кулгелдоаьн а ноьхьостаьл дергде. Цудухьа сона БакъьхьаІца хет хІара дикарца пихкара дехкраш ІІаьнйаьча. Цун тІехьаГІа сатийна а ца хулаш уж хьаьнарца, ерриГача тороеХ хьаьнаьца найде а эшаш. ТІеГІертта хьаьхьга деза. ХІаьта цу дерригне уйла я ях хІара іаттагара 2600 килограмм шура ккхха доьш ду из. Цун соьгІа вай ферме дикагІйола доярка Бушанцева Вера сайца яхьх а ех из, — іохайра Аьсийла.

Цу дийнахь деиз шура дуккхаьгІа яккхар дуьхьа аІаш кьуьсаш хьайоаГІа ца ер. Іаьнга ер ца ер: ккхи телар бахьан долаш цІаьнкха лаьрІбелиташ шовйла леттебеш бола хьоьсам фермерца кхьна доярхашца а. Атта хиннадиг цаьна, хІара аьлча, ихоачамбецарашца діа а доахан тоаьбе биІзаьб цар ферма болх.

Бакъда берриГа доярхаш бацар ферме Исраилова Исайла доІлаш дина гІулаьх хьаЛлоецаш. Іайда луш хилар ккхтедацер доярхашца Яхьвева Зулас, Валиева Рикасс, кІхчаР а. Біуьхьомаш хулар уж доахана доаьгІаьна гІулаьх да. Ханнахьа хьаьхьаьгер уж балха, тІехьа деттар доахан. ЦІенъаь Іоннккхаьгар ерриГа шура. ГІуьрйийна хьаЙ диазе діа а диллеш кхы доаьхьар ца дуллаш дукка хо йоаьккхер. Кхиметтел кІаьтІа а доаьхьаьгар цар доаьььар, цудухьа доаьгІаьна ферма доьхьарш.

Аьсийлина ла магацер уж хилгрхаш, цо шийна могар дора тІеьхьабуСача доярхашка пертгІа болх бейта ІІерташ. ЧІвеІа бекх боьлхар це Іаьла тІехьа ньнача, доьхаьна пертгІа гІулаьх ца деча доярках, хьехар дера цунна, доахан дикагІа деттА іоьлйора.

Март беттА дер из. Ферме болх ишшта лелг. доярхашта фу эш хьажа ферме ера парткома секретарь хинна иоь. Сапов. Доярхаша денна йоккхаьгІ шура діаьхьаьча графикагІа хьажаьчА, геттІаьра рьаьзе хинна, аьлаььежер из. Ккаь беТта шура яккхера план ихоачалъхьра гарга яр ферма. ХІаьта бутт чакхдаллелца дина тІехьлечашле меГаш а яр шура яккхара квартальни план.

Парткома секретара шоьшца кьаьмаьл деш Исайлас аьлаьр:

— ХІанз а хьалха да зайна гІаддаьра хила, хІана аьлча, зайна хетаЧа бесса дина а дац ферма гІулаьхаш. Де дезаьрш дуьхьа да хІанз а. Керттарчаш ихоачалбаьрах цІ да доаьхьаьрш ихоачаулш латташ хилар, йоаьхсо е еза из гІулаьхаш. Йол геттара кІезиГа йиЗар бахьан долаш іаьштІехьдаьккха дезаш да чА дуьрдолчА бесса ийчдеш доахана діадекхиГа. Цу гІулаьхаш хилаьза яргьгІ гІоьмо доаьхьаьрш оаташ йоГа машинн уж Іаьнгара кІаьдаьна тоаьдеш йола установкеш. Цу тайпара ихоачамаш хуле тхо йиш дуггьа Іаьнгара кІаьдаьрен соьгІа, силосх концентраташ отташ, аьта че тоаьде.

Цун соьгІа доярка, дийцер ферменера доахана ниКч а бош муж тела безнага. Цун ергиГа предложеннаш терхан а яь йийцер колхоза правлене, цун тІехьаГІа ихоачаш а йир ун. Ферме хьайоккхаш хинна шура кІезиГаеннатаргІоаца хьаьаш іаьштІехьдьаьр ферме ца гІулаьхо.

Кьаьста тоаьгІар шура йоаьккхилга біаьстІа а ньнна, сийнча бабцаш тІа доахан доаьаьде дьхача денз. Діанаьхь доаьждийна дина дуьр а, муж телер доаьаьнна. Цу хана ферменра массехь доярка Бушанцева Вера Іаьнга ерриГа шура це хинна. Церех бар доярхаш Бушанцева Вера, Яхьвева Тая, Ибрагимова Лида, Айтуганова Миликан, ГаБарвева Елизавета, ихьбаГаш. Денна 11—12 килограмм шура яккхА іаьштІехьдоьлар цар хІара іаттагара. Кхы а лакхьлар хьайоаьккхаш хинна шура ккоьнА беТта. ХІаьта хІанз уж хьоьхамаш лох ца доЛийташ хьаьдаьна доярхаш. Шура яккхара церна хьалха латт Исраилова Исайла. ХІара іаттагара 2600 килограмм шура йоаьккхаРЬа аьнна ше тІаьйца: декхер тІаьнла а ихоачадаьна цо. Шура яккхара ютт БаТта ІІаьн ихоачаьЙ фермо а, ХІаьта ер шу чакхдаллелца из хьоьхам 3100—3200 килограмма діаьлийта ІІерхІ тІаьнер долчА доярка.

Ихоачашдуларгдолаш да Исайлас ІІерхІар, хІана аьлча, Іанна дика кийчо яьй цо болг бечА ферма коллективо. Планан соьгІа Іаьнга. Даьд укхаза гІоьмо доаьхьаьрш, дуккхаГІа еллай силос, дика ІІоьхьаьй доахана помещеньш.

Ам. ПЛИЕВ.

Тха собкор.

* * *

Квалифицированни болхлой кадраш кийчъера толаш дахарах, профтехобразоване системе дуккхача шерашкеи ГІаЛат ца боаЛаш болх барах **Ночч-ГІаГІаЙ АССР-а профессионально-техничеСки образоване заслуженни ГІаГІаЙ яха сийлаьха цІи еннай:**

Белоусова Клавдия Степановнайна — № 3 йолча городской профтехучилища преподавателца;

Латышева Любовь Гавриловнайна — № 2 йолча городской профтехучилища преподавателца;

Тигренко Мария Николаевнайна — № 2 йолча городской профтехучилища преподавателца.

* * *

Квалифицированни болхлой кадраш кийчъера ГІулаьхха толамаш дахарах, дуккхача шерашкеи ГІаЛат ца боаЛаш, профессионально-техничесни образоване системе болх барах **Ночч-ГІаГІаЙ АССР-а профессионально-техничесни образоване заслуженни мастер яха сийлаьха цІи еннай:**

Капцова Мария Федоровнайна — № 1 йолча городской профтехучилища производственни дешарА мастера;

Зиннивская Александра Александровнайна — город Грознерта трамваЙ лехачоа;

Зинченко Раиса Владимировнайна — «Родина» яхача кинотеатра кинномеханика;

Калинина Валентина Павловнайна — «Красный молот» яхача завода электросварщица;

Казанская Доротея Петровнайна — М. Ю. Лермонтова цІеравча республиканни эрсий драматически театра актриса;

Кириченко Лидия Николаевнайна — радиоаппаратура наладчица;

Кузьмина Клавдий Игнатьевнайна — № 7 йолча специализированни треста монтажни управлене газоэлектросварщица;

Кунщина Нина Ивановнайна — Грозненски крекингзавода № 2 йолча цеха № 15-16 йолча установка оператора;

Кондрачук Евдокия Ефимовнайна — МаГІгІаЙка района «Ингушсний» яхача совхоза доярка;

Константинова Галина Васильевнайна — пенсионерка, Заводской района Черноречье яхача поселенеча йкхаГІаьнна совета председателца;

Котикова Ася Лидайна — Наьсарен района «Наьрановский» совхоза доярка;

Лазарева Луиза Вениаминовнайна — «Грозненский рабочий» яхача издательства типографе наборщица;

Лемкина Луиза Леонтьевнайна — Ночч-ГІаГІаЙ АССР-а автоуправлене таксомоторни парка шофера;

Липина Валентина Михайловнайна — КПСС Заводской районна хьалхарча секретаре;

Магомадова Темирбулата Маржана — Ермоловски хьупрооохоза ЧІоменгурча хьунпунчта стаьчоначца;

Матиева Ахьмада Любайна — Наьсарен района «Электроинструмент» яхача механически завода слесаре;

Мальцагова Яхийта — Урус-Мартана района «Горец» яхача совхоза сменка лелаеча звеньевайна;

Медведева Раиса Григорьевнайна — город Грозне № 25 йолча берий яслей заведующица;

Мехтиева Хьасана Розайна — республиканни теНиний театра актриса;

Михайленко Евдокия Игнатьевнайна — Заводской райсоплкома милице отдела берий цІен инспектора;

Мостовая Валентина Владимировнайна — Старопромысловски района «Электроприбор» яхача завода сверловщицца;

Резванова Махьмада Пайдата — Урус-Мартана районо Алхан-Юртовский юртсоета председателца;

Сайдаева Микаила Сацийта — Ачхой-Мартана района «Лермонтовский» яхача совхоза свекла лелаеча звеньевайна;

Саламова Іабдул-Хьалима Розайна — КПСС Надтеречни районна секретаре;

Сатуева Марина — Ножай-Юрта районо «Ильича Васкеташ» яхача колхоза Іаьсий леладечоа;

Светайло Нина Петровнайна — культура профсоюза обкома председателца;

Стрижак Вера Павловнайна — Грозненски локомотивни депо механически цеха бригадира;

Такуева Дарий ПаьТІамат — «Чеченгидрострой» яхача управлене СМУ-4 штукатурний бригада бригадира;

Тимонина Людмила Васильевнайна — Грозненски химически комбинат № 133-135 йолча цеха аппаратчика;

Ужаева Небина — «ГрозпромстроЙ» яхача треста № 3 йолча СМУ замещиНа-изолирощица;

Умаратова Соадата — Шаьлта районо «Дикалка» яхача совхоза зоо тІера Шаьлаьрашц леладечоа;

Фарниева Екатерина Яковлевнайна — КПСС Шелковской районна секретаре;

Хамдиева Азайна — Ножай-Юрта районо Мескан-ТІарча библиотека заведующица, хьалхьаьча совета председателца;

Хашагульгова Махьмада МаринатА — Грозненски механзавода чаьхьаьхьаьча завода технологически цеха ІІочча йолча болхлочоа;

Чесноокова Мария Михайловнайна — Сунженски партийно-паччахьалчен тІахьоьжма комитета председателца;

Чехранова Нина Никитичнайна — город Грозне бераш цеча центральни цІен ахушерца;

Чечелкина Александра Федоровнайна — гаранжи оборудоване завода Іаьнара жІовна машинистца;

Чокаева Ахьмада Ілдийна — Урус-Мартана района ГІоьйІаГІарча № 3 йолча сельмага чу мах бечоа;

Эдиева Муций Хьамсата — Грозненски швейно-трикотажни объединене хІамашц тегача мотористканц;

Эльмурзаева Супьлина Аймановна — «Пищемаш» яхача Аргунски завода токарца;

Юшкалина Леонила Степановнайна — М. Ю. Лермонтова цІеравча республиканни драматически театра одевальщицана;

Яшушевич Ольга Яковлевнайна — профтехобразоване республиканни управлене йоккхаГІа йолча инженера.

ЮРТБОАХАМА ПРОИЗВОДСТВАНА ДОАЛ ДЕЧАРА КЕРДАДАРАШ

Комитетин ОБОЛЕНСКИЙ, юрта боахама экономика Ерриговзоан Іилма-тохкама института директор.

Ілоархіамера решени тіаийдай Советсин Союза Коммунистическин партеЦентральн Коммитетсентябрьскин Пленумо промышленнокста ду доал тоадара, промышленни производства планированиеран эртайоахаш тоаяра, экономическин стимулировани Чоагіаьіра хьакъехьа. Малагіа хувцамаш дергда цу решене мехка юрта боахамо? Цу тайпара хаттар дир Керговаийн экономическин боаэон Агентстева корреспонденто юрта боахама экономина Ерриговзоан Іилма-тохкама институтя директорга, экономически Іилмай докторга, профессорга Константин Оболенскера. Цо уьх тайпара дийцар:

КПСС ЦК сентябрьскин Пленуме мел дийнар юртбоахама производстована а доагіаш да. Дукха совхозаш ма йийі СССР-е. Іаьхьта совхозаш — уж а социалистическин предприятеш. Нагахьа санна боахама расчет, рентабельность санна йола экономическин категореш хьайийача, заведеричул е фабрикерчул кіезнигаіа лоархіам болаш йи уж колхозашка а совхозашка а.

Пленума решене тіа хьаьстра белгалдеаьхьи производственнин производственнаа планаш уттаелдеи доал лелтеи йоьхьца йолча Іилмаи ларда тіа оттаделана дарг ца хилар. Кьы кіезнигаіа лоархіам болаш яц из проблема колхозно-совхозни производстве а. Коммунистическин общество хьаьстара бІаргучача цхьаи планах деГІаьх социалистическин промышленность а социалистическин юрта боахам а. Цунах тіа КПСС ЦК мартовскин (1965 шу) Пленуме шийі решенешка планоаи юртбоахамеи органий берриг спецификация хьаьстра уьхьи хулийтар лерттІа хий детта. Баьхьа, цухха за алаелхьа ма из машин делаш трактор йхьчахьа болх бе дІаІьхьажайр. Цу хана деиз йола ца бен латтийсар из.

Парсан хий на — содача лаьхьачу дІайийІаьр. Тіунал тоьал ца хилар баьхьан долаш лаьха баьшар бригаде уьхьаза хьебаь хьувьхьам тоаяра. Берриг ехебаь хьувьхьам чийіца беше а хіаиаше план тіеьхьочаштьаьй пар. 16 октябрь хьатІаьхчалаеька 140 тонн кабачкашн, 30 тоннал — сонІа помидораш, 25 тонн парсаьш дІаенпай бригадо.

Уьх деношка 6 гектара тіаРа тіеьха вхуьш йола кабуч чуэца болаьгурба бригада членаш. Хіара гектара тіара 100 центнерал кіезнигаіа боаэашш хьувьхьам барбба аьнна хеташ ба уж.

300 тоннал кіезнигаіа доапаш баьдо ца дааран доэка эага я бригада уьх шера. Баьха юкъе цхьаьдоа гІаЛатаи децаре кхы я дукхагІа баьца дааран кхеде йиш яр аьр.

Бригадира дувц, бІаьстан юхьх хий детта машин енцаьр тіаха, ахаш. Цу бригадехо кабуч, помидораш, кабачкаш, парсаьш ДІайийнаяр бригадо.

Уьх шера бригада декхарийла яр 160 тонн баьца дааран кхеде. Берриг ехебаь хьувьхьам чийіца беше а хіаиаше план тіеьхьочаштьаьй пар. 16 октябрь хьатІаьхчалаеька 140 тонн кабачкашн, 30 тоннал — сонІа помидораш, 25 тонн парсаьш дІаенпай бригадо.

Уьх деношка 6 гектара тіаРа тіеьха вхуьш йола кабуч чуэца болаьгурба бригада членаш. Хіара гектара тіара 100 центнерал кіезнигаіа боаэашш хьувьхьам барбба аьнна хеташ ба уж.

300 тоннал кіезнигаіа доапаш баьдо ца дааран доэка эага я бригада уьх шера. Баьха юкъе цхьаьдоа гІаЛатаи децаре кхы я дукхагІа баьца дааран кхеде йиш яр аьр.

Бригадира дувц, бІаьстан юхьх хий детта машин енцаьр тіаха, ахаш. Цу бригадехо дааран доаьхьаьдо, ца ІаьІаьдо, ца ІаьІаьдо, ца ІаьІ

ГАЗЕТАШИ ЖУРНАЛАШИ ЯЗДЕШ ДА

ВАЙ РЕСПУБЛИКЕ баха хача наха юкъе газеташи журналашли доаржаделча доккха лоарХІамера декхар тІадок общественни активан болхлоштен. Дахача терашка хиннчул цхьа бутт хьалхаІа доаладеннад уях шера газеташи журналашли хьаязде. Къахьегамхоша дІадехар дизза кхоачашдара цхьаькха ограничени а йоацап дІахьу уях шера газетаран журналашли яздар. Дика ГІулакх да баха нах газеташцен журналашцен Іалашбе вай вІашТІехьадьна хилар. Цхьабаннда, уях кердача хьалашка уж дІадоаржадара йоахко с езаргьщ яхалга дац из. ХІанз геттара лоарХІамера да хІара индзнех лаьца дувца а хозш хьегамхойна ахвзвІучаІа. хІаьта хІара болхлочо язде мегаргдала газет, журнал моГаделга.

ХьаТІадоаргІача шера нйдергдала газеташи журналаши цхьяздеча цхьан беттен ех беттен баьча балха итогаша хьагойт, дукхаГІа нахаз ув яздайтара йолча торонех пайда а эцап хьинарен ГІулакх дика довзаш дІахьош барий хьокхамаш толашгІа хилар.

1965 шера ГІа-1 январе дІадоаржадаьма газетайн журналийн тиражга диллаях уях шера газеташи журналаши яздара хоамша хьагойт 11 октябрь хьатІахкоачаш город Грозне 61.7 процент, Ножай-Юрта районе 47 процент, Гудермесски районе 46,5 процент, Шелковской районе 44 процент яздь хилар, цара тарра результаташ я кхьча районашка я.

Цу дерригане хьагойт шоашта хьалхашца лаТтя лоарХІамера декхар цу районашкарча бувзама болхлоша дика хьетадь хилар. Цудухьа нерте доШ нахага дикаГІа ДІакхачийтара моттиерча партийни органашца цьаьна дІахьу цар из лоарХІамера болх. Общественни активах боаГІаГІача тайпара дика пайда эц цар, тІаэсташ журналашли дІадоаржадара йола хьалха латта методаш дІайовзийташ периодически кепа йоазув дІадоаржадарашца болх а ду.

Массехк шера шийна коллективо дІаТІадилла ГІулакх дика кхоачашцен хьайоаГІа общественни хьисане газеташ, журналаш дІадоаржаду «Гроснефтеразведка» треста коллективе болх беш йола Жуликовна Ольга Георгиевна. Цунна дика хоп моллаГІа издаНена сага безам ТІабахийта а цунна безар могаде а. Ше подписка е йоланенчаьна цхьан бетта 700 совгІа газети журналаш яздайтад нов. Жуликовас.

Дуиха еза Гудермеса станце локомотивни депо коллективна дуХІаьчаьна ханз деш газеташи журналаши яздайташ хьайоаГІа Кравченко Лялия Петровна. ХІанзле 834 экземпляр яздайтад цо.

Юрта боахамга болхлоштА эшча газетехи журналехи 200 экземпляр иэзьйта. Ножай-Юрта района XX партсъезда цІеранна болхоча коллективе Абдулатов Тоисолта а белгал ца вальккхача варгвал.

Иштта хоастабе мегаргбалан дуХІа ба. Цу дерригане хьагойт ненйса болх бойр дика толам боаккхаргхилар.

РЕСПУБЛИКЕ йолаш я газеташи журналаши яздеЛга ледара ледара районаш а.

1965 шера цхьоалаГІа январь хьатІанхоачаш хиннача подписка боарамга диллаях ХІанз МалгІабике 14,5 процент, Шаьлй районе 15.2 процент, Надтеречни районе 18,6 процент, АчхойМартане 21,8 процент, Грозненски районе 22,6 процент марш хилаш.

Цу районашка геттара во латт из болх.

Иштта ло результаташ лаьнна да периодически кепа йоазув дІадоаржадара болх боагГІаГІа тайпара вІашТІехьбьккха ца хилар. Цу районашна терхьалгІ общественни активе ГІулакх йоллалле совещанеш йиэар общественни активаца.

Газеташи журналаши массарга дІаХхачийтар духьхьал новкъа гІолла дизза хьоачашдуларгоацилга кхетадьадац цу районашкарча бувзама болхлоша.

Отраслеви изданеш дикаГІа дІайоаржаяра дина новкъостал дерГІола промышленни юртабоахамен специалисташ юкъеозац укхаза. Цу районий партийни органаша газеташи журналаши дІадоаржаДерашкарча хьа а дехац из е цар балха тІаХьокъам а доаттабаг.

Союзпечатани бувзамеи болхлоша цхьа бутт совгІа маца ха йисаш. Де дезаран духха да.

ЮХЕИЙСАНА хана газеташи журналаши яздара болх сихбаь вІашТІехьбаккха беза, беррига кхахьегамчой идейни нийтбара тІахьийха партийни кепа йоазув дІадоаржадара боккха терхам тІа а бохийташ духкаГІа юкъеоза еза общественни активе. ХІара агитаторен пропагандистен хьинаре дайна лаца деза партийни кепа йоазув дІадоаржадеча. Кагирхой изданеш шерра дІайоаржаяра комсомольски бригадин вІашаГІохоа еза комсомольски организацеша. Общественни хьисане кепа йоазув дикаГІа дІадоаржадерий опытах пайда оэш даиман новкъостал де деза газеташи журналаши дІадоаржадерапта.

Районни газеташен радиоепщанешен газеташтен журналашен пропаганда йр оволанера хийца тоаде деза, отраслевой изданеш дикаГІа дІайоаржаяра духкаГІа новкъеоза беза промышленни юртя боахамен специалисташ. Газеташи журналаши дІадоаржадеш бу болх фермашна, станашца, цехашца, бригадашца бе беза.

1965 шера яздеЛга газетайн журналийн журналийн тираж соз а йоажкхаш дІабахьа беза болх.

Из вай Коммунистически партЕ XXIII съезда дола совгІат хурггда.

П. ЛЕДЕНЕВ,
«Союзпечата» кепа йоазув дІадоаржадара отдела начальник.

Калинкина поселенера № 38 йола школа. Дика вІашаГІеллаб, ухаза дешархошта тайп-тайпара говзаллаш Іомаяра болх. Дешархошта дукхха пайдане хІамаш де хов. Берашца хьаьлй спортзала лаьрХІа стендаш, урнаш, гІандаш.

Сурта тІа: мастер Юрий Алексеевич Котов (аьттехьа) 9 б класса дешархочоа Костоева (аьрдехьа) задани луш воалл.

И. Плиева сурт.

ВАХАРАХ ДУВЦ ХУДОЖНИКА

ЛаьрхІа а карахьенхха а дахха сурташ, эсиизш, бесаш дола этюдаш, сихха — цхьан минута — язъуьн зарисовкаш... Уж хьаннай ГІаьна — Ангара йистеЕ. Енисея тІа, художника бІаргадайнар дІа а яздеш.

Книжка листах ьаннача йистилга тІа, книжка йисташ паргІаТта дІатарььнна «проходной» иллюстраце тІа, духха ХІамаш бІаргадайнаЕ фронтовой альбома тІа дьаьча йоазонца, е «Огонека» заданех диллача нийсача сурта тІа вахарах, аданий кхелех, уйлаех, даГалаттарех, ший лаьттах а хаттхаьх а, гаьннарча мехкех, хІанзарчаьн ханаха гаьннарча шерехи дувца хов Орест Верейскена. Иштта хинна ха хуррйолчоа таря я цун характер «балха хьалаГІ» чоалхаменГІа, аьттув боатдешаГІа, халаГІа ме ухъ, намаьрщаГІа, чоаГІаГІа, дукхаГІа оарцГІоаалаш бу цо болх.

— Сона лоарХІамера да эгтара хьалха дерригача дунено юкъеш йолчеи со хинна вепачеи боккхийча стройкашкара сага моттиг дІахьохкар. ХІаьта цу ГІулакха графически хьоастаранза ярГьщ соотношени — саг ше карадерзадеш долча ІаламщарчА пропорцешка, — йоах Орест Верейске, бьаьде - морача линолеумга тІара резец хьал а йьаьхха. — Массане а ахтадеш да, из моттиг, ший маьнга диллача, мел лоарХІамеи сийлахьи я. Уж пропорцеш массаза а хилац котлон е хеттача сагІорахьа ласташ. ГІаьрс урагІа ме болд, саг-ГІиплошьер ше хьадьачуйна юхе зІамиглу, тІадам миссел мара хетац... Цудухьа леха езаш хул сага лоарХІам графически цІаннха а лох ца а беш, ший верригача возалца хьаоттаверглаш йола средствеш. Укхаза вІашТІехьадац цхьа дакъа ца лоацап вахара тІехьха дІавахх. Цунца мел дола хІама безаг тІаБодош дале а, хье бе волл Іа — саг-СХІПС, сюжеташ формаш хорж. ЛоацаГІа, цІнмхараГІа, цІаьрматаГІа, духхаГІа дувцаш!

Боккъонца йола творчество ДІайолаелар Сийлахь-боккхача Дай-мехка тІема халача, бирсача навкъаьнна турпалаш харжар, стиль, образий система — мацарча денсонца кардерзадерзадолаш, уйла а йийя хоржаш хиннар, мегі-магаций хьожаш шераш доахаш хиннар, укхаза сахьаташка, минутаннца, туллаш «хьаэца» дезаш болаш из хиларца дувзаденна. Смита правительства плано лерХІ правительство хьаллоцаранкара дІалийлахча, беррига журналисташ, доал дера «родезийски фронта» чІеннаш боаца а хІаьта иштта полиции эскарен ГІулакх деш болча а наьха тешам болаина бола а цІи хеза беррига болатлоцаьнна. Ахьаьрчаьнна бахта бохеен. Мехка чезвычайни положенн, африканашта пропускной система оттаде, низарІа уж балха кхувла лерХІ. Ший лоАмерча Замбе довзонашка йохийдаргьн эскара отрядаш, бронетаннови доакъош, авиаци, ха де эскар отладергдоацаш да генерал-губернатор чувоЛча цІеношта кертера тема.

Эльвира ПОПОВА.
(АПН).

ДОАЗОЛ ЦЕХЬАРА

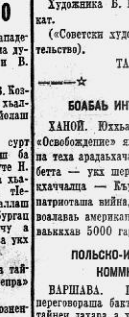

Художника Б. Решетникова плакат.

(«Советски художник» яха издательство).

ТАСС фотохроника.

БОАБАБ ИНТЕРВЕНТАШ

ХАНОЙ. Юхььанца хьаькхьачча, «Освобождение» яхача агентства ца тех арадалхача хоамех, ворХІ бетта — укх шера 30-ча сентябре хьаччалца — Къулбехьен Вьетнама патриоташа вийна, човаш ях, карароаллавьь американски эскара юкъера вальккхав 5000 гарга салте.

ПОЛЬСКО-ИТАЛЬЯНСКИ КОММЮНИКЕ

ВАРШАВА. Польско-итальянски переговораша бакъдер мацарен барт тайнен дахара а хІаьта иштта дуненг халхъашта юкъера ГІулакхаш хаьча оттадеш болча кхоаькам кІаьдбара тІадерадаь халкъашта юкъерча барт-цхьоаГІон ГІулакхашта пайдана бола хьинарера болх бе безам болаш шаккхе а оагІув хилар, йоах президента Дж. Сарагат паччахьалкхен визитаца Польше вахьоца дувзаденна цІьаьна ьаьча польско-итальянски коммюнике тІа. Шинна а оагІоно хьакхайкадир Къуьаба - Малтбоален Азе хІанз эттача хьала, кьаьстта а Вьетнамерча событеташ шоаш сагота хилар. Цар белгалдаьккхар вьетнамских дош 1954 шерарча Женевски соглашенеЙ ларда тІа сихха мацарца къоастадара пайдана хилар. Ноьльшаг Итален бакъдер мацарн дуненг халкъашта юкъера ккерамзен Іалашьарга эгтара нийсаГІа бола никъ хиларах тарра боагГІаеш бола тІаьхьожам а лоаттабеш массане а цІеццаь герз ДІадаккхара деша барт вІашТІехьбаккхазца барг ца хиларах шоаш дог тийна хилар. Шинна а оагІонна, ворХІ белгалдаьккхар дуккхача шерашта аьчЬа торговли соглашене ларда тІа экономически ГІулакхаш даим деГІаучхш хилар. Паччахьалкхен совета председателага Эдвард Охаьбага хабар дахьийтад из паччахьалкхен визитаца Итале хьехаш. Ше цига хьехар воахо рацца хинна тІаийцар.

ХУДОЖНИК МУТІАХЬА ВА

ПАРИЖ. Шин хезача французски художника Пикассос «Хайна яГІ хьалсаг» яха ше дилла сурт деннад совгІата политически ГІулакхашта пийца боахка Къулбехьен Африкера нах мукъахецийтара тІехьарча компанена чухьа Лондоне вІашаГІеллача дуненг халкъашта юкъерча выставкана.

ЛОНДОНЕ ХИННА МИТИНГ

ЛОНДОН. Вьетнамера тІом соцдебгІа Дадехаш дола плакаташ а йийца Лондона центральни улицашка ГІолла чакхьаьлар «100-не комитет» яхача организаце членаш. Цул тІехьаГІа массеех эзар саго дакъа лаьцар Вьетнамерча американски агрессена духьала протест еш хиннача митинге.

ЧОМБЕНА ДАГАРДАРАШ

ЛОНДОН. Чомбес берригача наха хьалхашка хьалхайкадир Іаьдала кертеотур духьа дахо а кьовсан доаттабе лаьрХІа ше хилар — иштта я ЛеопольдвилерА ухьаза хьаХатА хоамий кертера тема. Чомбес хьалхайкадаьд, ше кулгаленн йолча «Конако» яхача партеме еш йола голосованн кердача правительствена тешам балара духьала ерььг, аьшна. Цо белгалдаьккхар, Леопольдвиле Іе а ший парти Іаьдала керте оттае я безам болаш ше хилар.

КЪУЛБЕХЬЕН РОДЕЗИЙСКИ РАСИСТИЙ КЬАЙДАГІАРА ПЛАНАШ

АККРА. Къулбехьен Родезе расистски правительства кьайдагІара план ОАЕ министрийн советага діачуннай зимбабве (Запу) яхача африканскИ халкъа Союзо, мехк ший лоІам тІа балар шийта дІаяхайкадеш гонахьа.

КАПИТАЛА МЕХКАШКАРА КЛАССОВИ КЪОВСАМ

УРУГВАЙ

МОНТЕВИДЕО. «Эпока», «Популар» яха газеташ арадуергдоацаш соцадара духьала забастовка кхайкаьй уругвайски журналистаьш печатникашен. Юха в — цхьан кІирах хІанз кхозлаГІа — газеташ доацаш бисаб мохк.

ХІанз а забастовкаш еш ба паччахьалкхен банкашкара, машиннаькьий, къамаш аннакоилле, мехкдаьттА цІендечА предприятей, кхчьаьхара болхлой.

АРГЕНТИНА

БУЭНОС.АЙРЕС. Буэнос - Айрес яхача аргентински провинцийра «Бернапаса» яхача текстильни фабрика болхлоша хьалийдай предприяте эданеш. Цар Діадог, фабрика дауша хинна из дІакъовла шоаш лаьрхІ» хиннар дутийген соцдаьх алапеш хьалуулеН. Карапоцаьна лаьрхІа предприяте дайн администраторашн лийцаб болхлоша.

Шоаш дІадехарах дизза кхоачаш хиллаца къовсан доаттабе лаьрхІа. шоаш хилар хьалхайкадир забастовкаш ях яьраша.

КОЛУМБИ

БОГАТО. Янгственний Колумберча ворГІ хзар финансон болхлочо йолаь хинна забастовка саьйташ Боливе медицински болхлоша, хІанз аьчча безам болаш из хиларца дувзаденна. Смита правительства плано лерХІ правительство хьаллоцаранкара дІалийлахча, беррига журналисташ, доал дера «родезийски фронта» чІеннаш боаца а хІаьта иштта полиции эскарен ГІулакх деш болча а наьха тешам болаина бола а цІи хеза беррига болатлоцаьнна. Ахьаьрчаьнна бахта бохеен. Мехка чезвычайни положенн, африканашта пропускной система оттаде, низарІа уж балха кхувла лерХІ. Ший лоАмерча Замбе довзонашка йохийдаргьн эскара отрядаш, бронетаннови доакъош, авиаци, ха де эскар отладергдоацаш да генерал-губернатор чувоЛча цІеношта кертера тема.

Эльвира ПОПОВА.
(АПН).

«АГИТАТОРА БЛОКНОТА» АРГІАНАРА НОМЕР

Кепа теха аральний КПСС Нохч-ГІалгІай обкома пропаганди агитаци отдела «Агитатора блокнота» тхоаделГа номер.

«Хьа кертера декхар, агитатор!» яхача редакционна статьяТІа агитатора хьех КПСС ЦК сентябрьски Пленума решенийца, СССР Лаккхеварча Совета сесе тІаийцача законоштен соцамашта пропаганда машта а е еза, беседаш мишта е еза, шерра декхарш отТаду КПСС XXIII-ча съезда дола доаеГІача тайпара мехкадахар духьа шерра социалистически яхь доаркерара. Беседаш а, хьайеЬра эшача литература указатель я кепа теха.

«Сийлахь-боккхача Октябрьски социалистически революце 48 шу дизар» яхача рубрикана «Іал кепа техай дунен халкъашта юкъера пролетарски революце лоарХІам хІоаргоа хьаькхаш дола «Сийлахь-боккхача Октябрь дІамлен социальни прогресси» яха А. Шишкова статья.

«Але производства эффективностьа хІана разделе кепа техай «Громнефта» объединенна планово-экономически отдела начальника Э. Базиевад «ЕрриаГча производственни участкашца хІара денна ларгІа ледара йиллаш яккхарга ДІадода мах!» яха статья.

Советски Союзо ООН-а Генеральни Ассамблеяца хьажа дІаЬуьнна паччахьалкхенЬ чурчу гІулакхашта юкъе ца ІегтІайтара, цар лоІамн суверенитетн лоарахра долча Декларацие проекта хьаькхьа а беседаш яра дола методически хьехамаш ларгІа негаргдолаш я КПСС обкома лекторски группа ваьнахьчин В. Губина «Мацарг безаш дола Советски Союза инициативаьа яха статья.

«Уйла елахь агитатор, цих мацарга» яхача статье дах юкъе цІен доазув а долаш ардаьккхад 1920 шера кепа теха ардаьккна хиннача «РВСР Политуправлене кепа йоазон бюро бюллетеньТІа кепа теха дола ардаьккхо нинчеЬ «Агитатора памятка» тІара хьаийца хІанз а шоай лоарХІам боанза дола агитатора ду хьехамаш.

Номер тІара агитатора коррадоГІаргьа кхоабаш вар воацаш бисана дезаЬлата а инвалидашта а 1985 шера 1-ча октябре денз пенсеш лаккдара хьаькхехара материалаш.

Ю. ПОВАЛЯЕВ.

ЛОРАЕ городера гаьнаш

Вай Грозный хозяйра хІара шу массаза дола боккхаГІа терко ю. ДукхаГІа арахец цу ГІулакха аччаьн. Бакъдер ольхе ГІулакхаш ду хьакъе ьйа дикаЬа решенех дукхаГІаьрш кьахьта тІа юк.

1403 гектар дІаеГІа гаьнаш я вай городе. Дукхаза гаьнаш ешІ улицаш а 739 километр я. ХІара сага керта 46 квадратни метр кхоаЬ. Уж тоаГІадаьлаш я. Цхьабакъда, вІалла ла йиш йолаш дІаЬ цу вахьнаьта дуЬлаьх во деш хилар.

Керда дІаеГІача гаьнех дукхаьйнрш деГІа ца дІаеГІаш йоаьш ВІ, Масала, Комсомольски парк, Старопромыслевски района Бартенко цІерахка поселенера паркЬ, кхчьаЬха.

Октябрьски района моллаГІа парке вахаьо «Курдар ветеран ксаьрбейІ» сурт. Укхаза культгалхоша гучкаьха бахача наьха доахан дежаш ХІ, царех я хьметтеЬ Павла Мусорова цІерах ДІо ла парк я. ХІаьта гоРлодоовощторга аннан замалахь болх бе ветТаеча лаРеканца кхы а ноча йоаьл гаьнаш. Электрически сердал хьччоЬлаш изоляторашца ЬР духьгаьнаьта чудетт аьшкасьаргаш. Из вІалла а ла йиш йолаш дац. Массаза оарцГІа а ваьнна сихГІа дІадаккхьа деза гаьнаш телГІелла.

И. ХОМЕНКО,
Грозненски № 3 йолча сомийбаьца дагарий совхоза инженер-гидротехник.

ШТАТЕ ВОАЦА ИНСПЕКТОРАШ

Іалаьмте дукха пенсионераш хул Гудермесски социальни обеспечене отделе. АттА дац отдела штатни болхлоштА ханнаьха цар дІадеха гІулакхаш кхоачашце. Дика новкъостал ду царна горисполкомо чІоаГІаьча штате воацаш 18 инспектора. Дукха пайдане балхаш ду цар.

БарХІ сагах латта группа я пенсе болхача наьха документашна хьоашш. Цо законах доагГІаЬа беса уж вІашТІехьдоах, пенсе хьажаДарца дувзаденна дола кхьдола балхаш ду. Штате воацаЬа инспекторА С. Ф. Попова боккхаГІоолча счетовода профессеи Іомаьй. Вштшача хана новкъостал ду цо бухгалтере болхлоучь.

Штате воаца инспектор В. Ф. Самарский «Джалка» яхача юрта бахача наьха веза хьаьшА ва. ДерзА хоз хьалха хьехьарх болаш бодх баьча Самарскена пенсех лаьца гІулакхаш. Юрта бахархой шоаш ца кхета хІама хатта из волча боагГІа. Цун новкъостаца цу юртара 25 пенсионера «Джалка» яхача совхозе ледаде лаьтта деннад. Из лаьтта шер - шера совхоза ший механизмашца аха а оах. Хьаьта пенсионераша а совхоза кхашкара балхаш деча дика новкъостал ду.

Хадисов Мухади отдела штате воаца консультант ва. 18 сага документан кийч а даь пенси хьожайтад цо. Дика новкъостал ду Мухадо боккхийча наьх уж балха хиннача моттигашкара балха стаи бетта доагІаш хинна аьлаьш тІаяздаь документаш ВІашаГІоолчо. ХІаьта инспекторана В. Ф. Кривоносовен, М. С. Ланькой болх беча пенсионерашта алаьи доагГІаЬа тайпара оттадой хьожаш 60 предприятешкен организацешкен ревизи яьЬ. Цул совгІа, штате боацаЬа инспекторана пенсе ваьнна наьха архивиН документаш ледаДу, шоай графикаХ дежурстве хул. Цар новкъостал ду горсовете балхкача посетителаЬта заявленин язъе, документа ГІара коцп дакхА.

ДуХха ха йоацЬщ штате боацаЬа дикаГІа болча инспекторатна. Попова, Хадисова, Зажова, Итаьшинскена горисполкома Сийлен грамоташ елар.

ХІара бетта городской отделе семинараш, совещанеш хул инспекторий. Совещанешка балха итогаш ю, керда заданеш тел, пенсе ГІулакхах лаьца лаккехьарча организацешкара ена керда директиваш еш. Докхха баркал оал штате боацаЬа инспекторатна бахача нахеи Гудермеса социальни обеспечене городской отдела болхлошен.

В. СМИРНОВ.

ЦХЬАЬКХА А КОТАЛО

Футбол

Самардийнахьа вІаштта кхоозлаГІа котьььлар гроозненски «Терек». Днепропетровскерча «Днепрца» вай футболисташ лайнача дийнахьА чаккхьаьлар «А» классе чуйоаГІаЬа ГІулаГІа группа командашта юкъера финальни турнира хьалхара тур.

Мишта чаккхььлар из матч? ХьалхарЬа тайме территориальн а тактически а совле вай хьаьшшаЬка яр. Украински футболисташа ца хаддаш атакаш ю «Терека» футболистий наГарашта. Сиха, кадай, техничиО ловзаш цар нападающен. Царна дика новкъостал ду полузащитникашца. ЦхьаЬкхьа, дерригА а тАЬ «Днепр» нападающен «Терека» пІарашта бургац чутоХа белча. ДуххарІйоЬча хана хаРцаьха йоДа из.

ХІаьта «Терека» 28 минуте мара кхерам тІатассаЬ украински футболистий ярагаТ Шпака лорАЬ наГарашта. В. Косова хьатехА бургац наГара аккхийтА Шпака. Бакъда, цунна тІаЬьийЬхача Жердева а СальКова а вІаштТехьдаланзар из чутоха. Ер ма дИй аьнна кхы кхуран болаш хІама хиланзар «Днепра» пІарашта хьалхашка. ВІаШи дика бувзам белаш а кхетаме а ловзар вай хьаьший. ЦхьаЬа хана «Терека» атака йохеш ворХІ саг хулар дарех. ЧоаГІа хана ла из санна йолча защитана чаккхьаьла. Цул совгІа, цхьаькха барт боацаш лова гроозненций полуэащитен нападенни. Бургац дІа - юха лучш ханз дуЬкха гІаЬаташ ду Х. Даниловен В. Сальковен.

«Тереца» защита а вратарь В. Козлов а дика лайна вецарс хала дар хьалхарча тайме счет 0:0 а йоаш иСарГьяр ала.

Особенно ГІулаГІча тайме ловзара сурт хувцалу. ХІана - м гроозненцш ба кхераме атакаш еш. 53 минуте Н. Чупахина хьатеха бургац хилла хьалоац украински вратара. Цул тІехьаГІа нийсса ворХІ минут Владислав Жердева гаьнпара хьатеха бургац кхоач В. Косовга, хІаьта цо из ч а техар. Спорта мастера В. Косова ухъ шера чутеха 15-тІа гол яр из.

Цул тІехьаГІа ДенА хІаьлхарча тайме санна бІубенна ловзац «Днепра» футболисташ.

...73 минут. Атака еш ба гроозненцаш. Хьаьший защитника Кузовенкова штрафной площадке кулг тох бургацах. Пенальти! Из тоха кийчлу Х. Даниловс. Бакъда, счет кхы хуьцца магазар цунна, вратарь Шпака хьалаьлар бургац.

Иштта цьхьаькха а котало яьккхар «Терека».

18 октябре лайнача цаккхе а команда дублерашта ИкІера матч цхьаькха а кот ца воаллаш чаккхььлар.

ШАШКАШ

Уях деношка город Кировке ДСО «Спартак» Российски совета ина болча спортсменашта юкъе шашкаех ловзаш яхь хилар.

Яхьс дакъа ловцаш хиннача шийтта эцІача сага юкъе бар спорта мастераш Е. Ротербанд (Уфа), В. Хазанкин (Калинин), мастерала кандидаташ бола К. Андриевич, И. Олифсон, Б. Оксман, кхьбарш.

Нохч-ГІалгІайнен «Спартак» яхача общества советера цу яхьс дакъа ловцаш хилар цхьоалаГІа разряд йола Макаров Леонид.

Хьалхарча туре дуХха хало ца еш спорта мастер Е. Ротербанд котвьалар цхьоалаГІа разряд йола А. Дмитриевад (Кострома). ТІаГІертта хиннача кьовсаме Б. Оксмана мастерала наждидат вола Архангельскера Ю. Пьяников эшаВир. Кхьдола вІашаГІехетарашт цхьаькха кот ца воаллаш чакхдалар. Хіаьта гроозненца Л. Макарова К. Андриевнича (Калуга) хила деза ловзар тІехьадьккхад.

М. АЮПОВ.

Англиен Франщенен юкъеЛамаша кІал ГІоЛла туннель яккха лерХІ. Французски английски специалисташ геологически геофизиЬчески тохкамаш деш ба. Октябрь боиш чакхдаХа лерХІ цар уж.

СУРТА ТІА: аьрдехьа — Дувре хи кІалха бурув тохара йола автоматически подъемни платформа. Цунца ду туннель йоаккхаргйолча зонера тохкамаш. Аьттехьа Французски эксперт Рейне Мальюрн цун британски коллега Картери (аьттехьа) Дувреча тохкамаш дара бюро.

АФП—ТАСС сурт.

Редактора зам. А. А. МЯКИЕВ.

Город Грозне, Индустриальни улицаГІа, 16/2, кн. 13, яхача гр-нин Кириллова Галина Владимировнасе суде деннад город Грозне, Октябрьски района Гудермесски улицаГІа, 33, кн. 2, ваьхача шийн маргагІа Кириллов Александр ПавловичагА ше хьаьлараХ дола дош.

Дош дувцаргА гор. Грозне, Октябрьски района халкъа суде.

Город Грозне, Терешковай улицаГІа, 29, кн. 26 ваьхача гр-нина Молостов Виталий СавичА суде деннад город Грозне, Победа проспектаГІа, 38, кн. 18 яха ший сеГ Молостова Ольга Дмитриевна ше йиГ ях дола дош.

Дош дувцаргА гор. Грозне, Заводской района халкъа суде.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Щеча фронтовийн улица, 15. Телефонаш: редактора — 2-41-23; редактора зам. — 12-07-01; белхтохкама секретаря — 2-45-45; партийни вахарех, промышленнин, юртобоахамен, культурен, письмойн отделий — 2-25-72; корректорче — 2-09-20.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Красных фронтовиков 15. Телефоны: редактора — 2-41-23; зам. редактора — 12-07-01; ответственного секретаря — 2-45-45; отделов партийной жизни, промышленного, сельскохозяйственного, культуры и писем — 2-25-72; корректорской — 2-09-20.

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Революце проспект 7/54.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/54.

СФ02723. Заказ № 3751.